

knjige in tudi 92 % fantov se od knjig ne loči. Le nekaj se jih od prebrane knjige poslovi, 4 % knjige zavržejo, 14 % predvsem fantov jih proda, 23 % jih podari in 60 % posodi. Mladi so domiselni pri izbiri mesta, kjer knjige hranijo. Pogosto imajo knjige v svoji spalnici pod posteljo (59 %). To sovпада z navado, da najraje berejo v postelji (86 %). Priljubljena mesta so še delovni prostor (36 %), skladišče, podstreha, garaža in klet (22 %) ter dnevna soba (21 %). Mladi, tako fantje kot dekleta, uporabljajo klasične knjižne kazalke ali pa označijo mesto branja z vtaknjenim listkom (81 %). Precej manj jih odloži knjigo tako, da ostane odprta (26 %), ali naredijo ušesa (14 %), kar kaže na skrbnost in pomen, ki ga ima knjiga zanje. Za mlade je knjiga vrednota, pa naj bo žepna ali vezana v usnje. Tudi bojazni pred »špehi« nimajo. Samo 25 % jih ne bere rado knjig s 400 ali več stranmi. Podatek, da si skoraj 40 % mladih ne more predstavljati življenja brez knjig, kaže na to, kako pomembne so knjige za mlade.

Aktivnosti in projekte v knjigarnah, ki mlade spodbujajo k branju in so pri tem uspešne, nagrajuje Arbeitsgemeinschaft von Jugendbuchverlagen (Delovno združenje mladinskih založb) s podeljevanjem nagrade Der Kinderbuchhandlungspreis (nagrada knjigarnam za otroke). Nagradjenci so predstavljeni tudi v posameznih številkah. Bilten tudi ne prezre uspešnih dejavnosti, ki mlade spodbujajo k branju v knjižnicah. Mladinske knjige, ki zaslužijo posebno pozornost, so v vsaki številki biltena predstavljene kot »Eule des Monats« (»Sova meseca«), CD-ji pa kot »CD des Monats«. Občasno tudi člani uredništva priporočajo v branje svoje priljubljene knjige (št. 7). V biltenu so priporočane zgodbe, ki prenešene v zvočni medij olajšajo in popestrijo učenje tujih jezikov (št. 10). Tudi avtorji sami so dali pobudo za spodbujanje branja in pozvali javnost, da se vključi v akcijo: Vsakemu prvošolcu knjigo! Akcija naj bi

se izvajala v šolah, kjer naj bi se tudi zbirale knjige darovalcev. Knjige so lahko prinesene od doma ali pa kupljene prav v ta namen. Morda bo akcija prerasla tudi v tradicijo, da bo vsak učenec, ki šolo končuje, daroval knjigo novemu šolarju (št. 10).

In še o kulturni dediščini. Unesco je uvrstil kasselski izvod pravljic bratov Grimm *Kinder- und Hausmärchen*, in sicer 14 pravljic in 2 zvezka komentarjev, na seznam svetovne kulturne dediščine. Grimmove pravljice so poleg Lutrove *Biblije* najbolj znana in v svetu najbolj razširjena nemška knjiga. So tudi prva sistematična zbirka in znanstvena dokumentacija evropske in orientalske pravljичne tradicije. V Kasslu, kjer sta brata Jacob in Wilhelm Grimm živela več kot trideset let, jima je posvečen muzej. Kasselski Grimm-Museum poseduje največjo zbirko bratov Grimm v Nemčiji. Druga nemška dela na Unescovem seznamu so: fonogramski arhiv ustanove Stiftung Preussischer Kulturbesitz, Gutenbergovo odkritje knjižnega tiska, literarna zapuščina Johanna Wolfganga Goetheja, Beethovnova 9. simfonija, nemi film Fritza Langa *Metropolis* in otonski reichenauski rokopisi. (št. 8. »Unesco setzt Grimms Märchen auf die Liste des Weltkulturerbes«).

Tanja Pogačar

MOJA NAJ KNJIGA 2006

Letos je bila ob slovesnosti ob 2. aprilu – mednarodnem dnevu knjig za otroke – v Pionirski knjižnici v Ljubljani že devetič podeljena *Moja najljubša knjiga*, priznanje po izboru mladih bralcev. Podeljuje se vsako leto od 1998, in sicer v

dveh kategorijah: za najljubšo slovensko mladinsko knjigo in za najljubšo v slovensščino prevedeno mladinsko knjigo. Priznanje so osnovali Knjižnica Otona Župančiča, enota Pionirska knjižnica, Slovenska sekcija IBBY in Zveza bibliotekarskih društev Slovenije, da bi med mladimi bralci spodbujali branje in zanimanje za mladinsko književnost. Zato naj bi bilo glasovanje povezano z bibliopedagoškimi dejavnostmi oz. z najrazličnejšimi oblikami knjižne vzgoje mladih bralcev. Akcijo strokovno vodi odbor za priznanje *Moja najljubša knjiga*, ki ga sestavljajo predstavniki iz splošnih in šolskih knjižnic, častni člani pa so predsednik Zveze bibliotekarskih društev Slovenije, predsednik Slovenske sekcije IBBY in predstavnik mladih bralcev, organizacijsko pa jo vodi Knjižnica Otona Župančiča, enota Pionirska knjižnica.

Glasujejo lahko vsi otroci, ki knjigo sami preberejo, pri čemer smejo glasovati za katero koli delo, ne glede na letnico njegove izdaje, glavna pozornost pa velja leposlovnim knjigi. Knjiga, ki že peto leto dobi največ glasov mladih bralcev, prejme zlato priznanje. Lani ga je prejela zbirka Harry Potter Joanne K. Rowling v prevodu Jakoba J. Kende (izhaja pri založbi Epta), zato je bila letos po pravilniku o priznanju *Moja najljubša knjiga* izločena iz glasovanja.

Letos je glasovanje potekalo v 27 slovenskih splošnih knjižnicah, ki so organizirale glasovanje v svojih enotah in v sodelovanju s šolskimi knjižnicami na svojem področju. Potekalo je od začetka šolskega leta pa do 15. marca letos; glasovalo je 12.510 mladih bralcev. Glasove smo vnašali v www.naj-knjiga.si in s tem opravili testiranje projekta. Že naslednje šolsko leto bodo mentorji glasove vnašali sami in inaternet.

Moja najljubša slovenska knjiga po izboru mladih bralcev za leto 2006 je **zbirka ANICA Dese Muck z ilustracijami Ane Košir**, ki izhaja pri založbi

Mladinska knjiga. Zbirka Anica je letos že četrtrič prejela največ glasov mladih bralcev.

Moja najljubša prevedena knjiga po izboru mladih bralcev za leto 2006 pa je zbirka **Pet prijateljev Enid Blyton**, ki so jo prevedle Irena Samide, Marjana Samide, Ksenija Samide, Tatjana Žener, Breda Konte, Ladeja Godina Košir, Irena Trenc Frelih in Alenka Zore. Izšla je pri založbi Mladinska knjiga.

PRIPOROČILNI SEZNAMI ZA BRALNO ZNAČKO: DA LI NE? **(Debatna kavarna na Slovenskem knjižnem sejmu 2005)**

Revija *Otrok in knjiga* je v sodelovanju z Bralno značko na Slovenskem knjižnem sejmu 2005 pripravila debatno kavarino z naslovom *Priporočilni sezname za bralno značko – da ali ne?* V pogovoru so sodelovali: predsednica Bralne družbe Slovenije dr. Meta Grosman, sekretarka Bralne značke Manca Perko, predsednik Društva slovenskih pisateljev Vlado Žabot, vodja Pionirske knjižnice, enote KOŽ Ljubljana Jakob J. Kenda, pisateljica in predsednica Sekcije za mladinsko književnost pri DSP Janja Vidmar, profesorica slovenščine, mentorica bralne značke in voditeljica krožkov Berimo z Manco Košir Zora A. Jurič in Darka Tancer-Kajnih, ki je pogovor usmerjala. Objavljamo dva pisno oddana prispevka.

Zaradi izjemno aktualne problematike napovedujeta revija *Otrok in knjiga* in Bralna značka za jesen 2007 strokovno posvetovanje z delovnim naslovom *Med občudovanjem in zapovedovanjem branja*.